

A Fővárosi Ítéltábla dr. Fehér Zsolt ügyvéd (...) és a Pankotai Ügyvédi Iroda (...) által képviselt felperesnek dr. Sári Zoltán ügyvéd (...) által képviselt alperes ellen felelősség megállapítása és járulékai iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2017. június 12-én kelt 9.G.40.589/2016/21. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 700.000 (hétszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes 2006. október 26-tól a társaság cégjegyzékből való törléséig önálló képviselőre jogosult ügyvezetője és belfogja volt a alatt nyilvántartott Betéti Társaságnak.

A felperes jogelődje a Zrt. és a Bt. között szállítási szerződés jött létre, a szerződést a jogelődje részéről 2007. április 20-án, a Bt. részéről 2007. március 8-án írták alá, a felperesi jogelőd, mint szállító a szerződés alapján vállalta, hogy a szerződésben meghatározott termékeket szállít a Bt. részére, a Bt. pedig vállalta, hogy azok vételárát megfizeti.

A szerződés 1. számú mellékletét képező Kereskedelmi Feltételek II.2. pontja szerint a szállító számlák fizetési határideje 60 naptári nap. A felperesi jogelőd 2007. december 16. és 2010. május 6. napja között különböző termékeket szállított a Bt. részére, melyből összesen 40.601.391 forint követelése keletkezett.

A Zrt. 2013. december 31-én beolvadás folytán megszűnt, jogutódja a felperes.

A Fővárosi Törvényszék 2012. január 12. napján jogerős 31.Fpk.01-10-008460/9. számú végzésével a Bt. fizetéseképtelenségét állapította meg és elrendelte a felszámolását, annak kezdő időpontja 2012. január 12. napja volt, a kijelölt felszámoló a Felszámoló és Vagyonkezelő Kft. A felperes a Bt.-vel szemben összesen 48.411.683 forint hitelezői igényt jelentett be a felszámolónak, aki azt nyilvántartásba vette.

A Fővárosi Törvényszék a 2014. október 15-én kelt és 2014. december 10. napján jogerős 31.Fpk.01-10-008460/36. számú végzésével az egyszerűsített felszámolási eljárást befejezte, a Bt.-t megszüntette. A végzés szerint a betéti társaságot megillető tevékenységet záró mérlegben kimutatott, alperessel szemben fennálló 17.633.000 forint követelésből, mint bizonytalan követelésből a felperes részére 15.311.109 forint engedményezésre került hitelezői igénye részbeni

érvényesítése jogcímén.

A felperes 2016. június 7-én fizetési meghagyás kibocsátását kérte alperessel szemben 40.601.391 forint szállítási szerződésből eredő tartozás és járulékai megfizetése iránt. A Ptk. 379.§ (1) bekezdésére, illetve alperes vonatkozásában a Gt. 108.§ (1) bekezdésére hivatkozott, utalva arra, alperes, mint a Bt. tagja a Bt. tartozásaiért korlátlanul mögöttesen felel, így 25.290.282 forint tőke és annak a kifizetésig számított, a Ptk. szerinti késedelmi kamatai megfizetését kérte, ezen túlmenően elszámolás, másodlagosan kártérítés jogcímén 15.311.109 forint és ennek kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Alperes elévülési kifogása körében hivatkozott arra, hogy az 1/2007. PJE határozat nem irányadó jelen ügyben, az alperes mögöttes felelősségére alapított igényt az új Ptk. hatályba lépése után érvényesíti, így annak rendelkezéseit kell alkalmazni. A felszámolást befejező végzés alapján rá engedményezett 15.311.109 forint összegű követeléssel kapcsolatban előadta, azt a felszámoló írta elő, mert alperes elmulasztotta átadni a szükséges iratokat a követelések érvényesítése érdekében. Hivatkozott a végzésre, mely álláspontja szerint alapján alkalmas a követelés érvényesítésére, végrehajtására, ezzel kapcsolatban bizonyítási kötelezettség nem terheli.

Alperes a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen az 1/2007. PJE határozatra hivatkozva elévülési kifogást terjesztett elő. Utalt arra, felperes követelését a felszámolási eljárást befejező határozat kézbesítésétől számított 1 éven belül érvényesíthette volna, de mivel azt csak 2016. június 7-én terjesztette elő, az elkésett. Hivatkozott arra is, a Bt. vezetését csak 2008. február 28-ig látta el ténylegesen, ezt követően a társaság működésében nem vett részt, rendeltetést nem adott le, árut nem vett át, így nem tartozik helytállni az ezt követő tartozásokért. A szállítási szerződés hamis, az azon lévő aláírás nem tőle származik, feljelentést tett a szerződés meghamisítása miatt, kérte a tárgyalás felfüggesztését a büntetőeljárás jogerős befejezéséig.

A felszámolást befejező végzésben a hitelezők részére engedményezett 17.633.000 forint kötelezettségéről nem tudott, a felszámoló a terhére nem írhatott volna elő ilyen kötelezettséget, anyagi joghatással az előírása nem bír. A felperesnek kellett volna a követelését bizonyítania, a felszámolást befejező végzés csak arra alkalmas, hogy az adós gazdasági társaság helyébe lépve érvényesítse felperes a követelést. Utalt arra is, az engedményezett követelés is elévült.

A Budapest Környéki Törvényszék a 2017. június 12-én kelt 9.G.40.589/2016/21. számú ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.418.042 forint perköltséget. Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában a 2006. évi IV. törvény 108.§ (1), (3) bekezdése, 97.§-a, az 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 379.§, 325.§, 326.§-ai, valamint az 1/2007. PJE határozat felhívása és ismertetése után kifejtette, elsődlegesen vizsgálendő volt, hogy a régi Ptk. 379.§ (1) bekezdése szerinti szállítási szerződésen alapuló 25.290.282 forint követelés elévült-e. Utalva a 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 50. § (1) bekezdésére, kifejtette, az 1/2007. PJE jelen ügyben alkalmazható, felperes az igényét a 2007. december 16. és 2010. május 6. között kiállított számlákra alapította, melyek fizetési határideje 60 nap volt. A régi Ptk. 326.§ (1) bekezdése alapján a számlák kiállítását követő 60 nap elteltével kezdődött a felperesi követelés elévülése, a felszámolás tartama alatt az elévülés nyugodott, a főkötelezettől való behajthatatlanság igazolt megállapíthatósága időpontja a felszámolás jogerős befejezésének napja, 2014. december 10. A régi Ptk. 326.§ (2) bekezdése folytán felperes a követelését ettől számított egy éven belül érvényesíthette volna, a fizetési meghagyás azonban 2016. június 7-i, így azt felperes az egyéves határidőn túl nyújtotta be, a 25.290.282 forint követelés elévült. E körben bizonyítási indítványt a felperes nem terjesztett elő. A további alperesi hivatkozásokat nem kellett vizsgálni a szállítási szerződésen alapuló követelés körében, így nem volt indokolt a tárgyalás felfüggesztése sem. Alperes ezen indítványát arra az esetre terjesztette elő, ha az elévülés nem állapítható meg.

A 15.311.109 forint követeléssel kapcsolatban az elsőfokú bíróság rögzítette, a felperes előkészítő iratában engedményezést, majd elszámolást, illetve másodlagosan kártérítést mint jogcímet jelölt meg, arra hivatkozott, hogy a felszámolást befejező végzés jogerős, annak jogalapja,összecszerűsége nem vizsgálható. Ez az álláspont téves, a záróvégzés jogerős, de ez csupán azt jelenti, hogy a Cstv. 63/B.§ (2) bekezdése folytán a Bt.-nek alperessel szemben fennálló 15.311.109 forint követelése a felperesre került engedményezésre, ennek érvényesítésére ő jogosult. A felszámolás során azonban a bíróság a követelés fennállásáról, alperessel szembeni érvényesítéséről nem határozott, az a jelen eljárás tárgya, így a felperesnek jelen eljárásban kellett volna azon tényeket és bizonyítékokat előterjesztenie, előadnia, melyek alapján a követelése megalapozott. A felperes megjelölte ugyan a kártérítés jogcímét, de annak alapjául szolgáló tényeket nem adott elő, különböző feltételezésekkel élt, így tagi kölcsön és iratok át nem adása volt az előadása, de nem jelölte meg, követelése mely alperesi magatartásból ered. Az újabb jogcím körében előadottakat még keresetváltoztatásnak sem lehetett tekinteni, de annak egyébként sem lett volna helye a Pp. 146/A.§ (1) bekezdése folytán. A felperes csupán engedményezésre hivatkozott, tényállításokat nem tett, így a bíróság a bizonyításra szoruló tényekről sem tudta tájékoztatni, alperes e körben is hivatkozott elévülésre, de ezt sem tudta az elsőfokú bíróság vizsgálni, mivel anélkül, hogy a felperes a követelés jogcímét, jogalapját előadná, nem lehet megállapítani sem az elévülés kezdetét, sem annak időtartamát.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmet elutasította, s a Pp. 78.§ (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján kötelezte a pereszes felperest alperes javára perköltség megfizetésére.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, kérte az ítélet megváltoztatását és alperes kötelezését a kereseti kérelme szerint. Elsődlegesen 40.601.391 forint és járulékai tekintetében a mögöttes korlátlan felelősség alapján, másodlagosan elszámolás jogcímén 15.311.109 forint megfizetésére kérte alperest kötelezni azzal, ezen összeg az ... Bt. megszüntetésével egyidejűleg került felperesre engedményezésre. Az ítélet ismertetése után előadta, az elsőfokú bíróság következtetései tévesek, a felszámolás során annak lezárásával egyidejűleg került sor az engedményezésre, a felszámolást elrendelő bíróság jóváhagyásával. A felszámoló egy ismeretlen követelést, nem pedig egy valamely okból be nem hajtott követelést engedményezett, melyet az alperessel szemben azért írt elő, mert alperes a felszámolás során őt terhelő iratátadási, felvilágosítás adási kötelezettségét nem teljesítette. A felszámolás jogerősen lezárásra került, így már nem vitatható a követelés. Egyébként értelmezhetetlen lenne a felszámolásban hozott végzések jogereje. Érvényesen létrejött a követelés a felszámolás jogerős lezárásával alperessel szemben, jogcímre tekintet nélkül. A követelés alperes mulasztása folytán keletkezett, az eredeti követelés jogcíme nem ismert, alperes magatartása lehetetlenítette el az érvényesítést. A felszámolást befejező végzés önmagában alkalmas a követelés igazolására. A felperes a felszámolási eljárás iratait előterjesztette, ezzel bizonyítási kötelezettségének eleget tett, további bizonyítékokra való hivatkozás értelmezhetetlen. A felperesi követelés érvényesen a felszámolás lezárásával jött létre, kizárt további bármilyen bizonyíték fennállta. Az elsőfokú bíróság indokolása szerint egy érvényesíthetetlen követelés került engedményezésre. A felperes mint hitelező vett részt a felszámolási eljárásban, az elsőfokú eljárásban kizárólag a jogcímet egészítette ki, de az alap a felszámolást befejező végzés volt. Keresetváltoztatás nem történt.

A 25.290.282 forint követelés elévülésére vonatkozóan előadta, a követelés alperes beltági felelősségével van összefüggésben, s a mögöttes felelősség megnyílására akkor került sor, amikor az elsőfokú bíróság ítéletében megjelölt jogegységi határozat nem volt hatályban. A törlés hatálya 2015. február 27. napja volt a Bt. esetében, ekkor már a 2013. évi V. törvény hatályba lépett. Utalt a Ptk. kommentárra ebben a körben, arra, az 1/2007. számú PJE határozat időközben hatályon kívül helyezésre került, az 1/2014. PJE határozatnak, illetve az új Ptk. szabályainak van jelentősége.

Álláspontja szerint az alperessel szembeni követelés nem évült el, így alperest marasztalni kell.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Előadta, a felperes két okból tartja megalapozatlannak az elsőfokú ítéletet, egyrészt azért, mert a mögöttes felelősségre alapított követelések 5 év alatt évülnek el, másrészt, mert a felszámolási zárómérleget jóváhagyó végzésben foglalt engedményezés álláspontja szerint önmagában alkalmas kötelelem keletkeztetésére, nincs szükség bizonyítás lefolytatására. Az elévülés kérdésében a bírói gyakorlat következetes, megalapozottan foglalt állást az elsőfokú bíróság az 1/2007. PJE határozat mentén. Ugyancsak helytálló volt az elsőfokú bíróság azon megállapítása, mely szerint a felszámolási eljárásban történt engedményezés kapcsán az nem változtat az alapjogviszony tartalmán, csupán jogalany változás áll be. Ezen érvelést megerősíti a Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.541/2017/4. számú végzése, melyet másolatban alperes becsatolt.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan:

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytállóak voltak levont jogi következtetései is, azokkal a Fővárosi Ítéltábla egyetértett.

A fellebbezésben felhozottakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, a 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 50. § (1) bekezdése szerint, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a (új) Ptk. hatálybalépésekor fennálló kötelemekkel kapcsolatos, az új Ptk. hatálybalépését követően keletkezett tényekre, megtett jognyilatkozatokra - ideértve az e tények, jognyilatkozatok által keletkeztetett újabb kötelemeket is - a (új) Ptk. hatálybalépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

A mögöttes felelősségről szóló 1/2007. PJE határozatban kifejtettek, különösen annak 4. pontja így mindenképpen irányadó a jelen perre.

Az 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 326. § (2) bekezdése értelmében az elévülés nyugvását eredményezi minden olyan körülmény, mely miatt a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni. Miután a mögöttes felelős mindaddig megtagadhatja a teljesítést, vagyis a sortartás kifogásával élhet, amíg követelés a főkötelezettől behajtható..., a mögöttes felelőssel szemben mindaddig az elévülés nyugszik. A mögöttes felelőssel szemben a jogosult a főkötelezettől való behajthatatlanság igazolt megállapíthatóságától számított egy éven belül érvényesítheti igényét. A felperesi követelés alapját képező szállítási szerződést a felek (illetve felperesi jogelőd) 2007. április 20. napján kötötték, jelen ügyre a régi Ptk. rendelkezéseit kellett alkalmazni.

A felperes igényét a 2007. december 16. és 2010. május 6. között kiállított számlákra alapította, a 60 napos fizetési határidőre figyelemmel kezdődött a felperesi követelés elévülése, az 1/2007. PJE határozatban írtak folytán a felszámolás tartama alatt az elévülés nyugvását lehet megállapítani. A felszámolás jogerős befejezéséhez képest (2014. december 10.) felperes az egy éves határidőn túl érvényesítette a 25.290.282 forint összegű követelését, így az elévült. Utal a Fővárosi Ítéltábla arra is, az új Ptk. lényegileg azonos szabályozást tartalmaz.

Az új Ptk. 6:24. §-a az elévülés nyugvásáról akként rendelkezik,

(1) ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

(2) Ha az elévülés nyugszik, az akadály megszűnésétől számított egyéves - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén három hónapos - határidőn belül a követelés akkor is érvényesíthető,

ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén három hónapnál - kevesebb van hátra.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott időtartam alatt az elévülés nyugvásának nincs helye, az elévülés megszakítására vonatkozó rendelkezéseket pedig azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a megszakítás következtében az egyéves - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén a három hónapos - határidő számítása kezdődik újból.

A 15.311.109 forint összegű követeléssel kapcsolatban a Fővárosi Ítéltábla ugyancsak osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját. Az egyebek mellett a 11.Fpkf.43.541/2017/4. számú határozatban is megjelenő bírói gyakorlat értelmében amennyiben a felszámolási eljárást befejező záróvégzés vagy egyszerűsített záróvégzés engedményezett követelést tartalmaz, az pusztán alanyváltozást eredményez a követelés tekintetében, de a követelés megalapozottságát nem bizonyítja. A jelen ügybeni engedményezés kapcsán az egyszerűsített záróvégzésnek anyagi jogereje nincsen.

Jelen eljárásban kellett volna a felperesnek bizonyítania a részére engedményezett követelés megalapozottságát, fennálltát, neki kellett volna bizonyítást felajánlania ebben a körben. A felszámoló általi „előírás” az alperesre vonatkozóan nem jelent jogcímet, illetve nem alapozza meg önmagában a követelést.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét lényegében helyes indokaira figyelemmel a Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése és a Pp. 239.§-a alapján kötelezte a felperest az alperes javára fellebbezési perköltség megfizetésére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján.

Budapest, 2018. május 23. napján

. Gál Judit s. k.

a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana
bírószági ügyintéző